

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІНІҢ
«МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ БАЛАЛЫҚ ШАҚ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ОРТАЛЫҒЫ**

**Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында
жазғы сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыру бойынша
әдістемелік ұсынымдар**

Нұр-Сұлтан, 2021

Қазақстан Республикасы білім және ғылым министрлігінің «Мектепке дейінгі балалық шақ» Республикалық орталығының ғылыми-әдістемелік кеңесінің 2021 жылғы 31-мамырдағы №5 хаттамалық шешімімен ұсынылған.

Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында жазғы сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар, Нұр-Сұлтан, 2021 - 30 бет.

Әдістемелік құрал мектепке дейінгі ұйымда балаларды сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыруда ұйым басшыларына, әдіскерлерге және педагогтерге әдістемелік көмек құралы ретінде ұсынылады.

Республикалық орталық
«Мектепке дейінгі балалық шақ», 2021 ж.

Мазмұны

	Кіріспе	4
1	Жазғы кезеңдегі мектепке дейінгі ұйымдардың қызметін реттейтін құжаттар	5
2	Жазғы сауықтыру кезеңінде білім беру салалары бойынша жүргізілетін жұмыстың бағыттары	5
3	Жазғы сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыру кезеңдері	7
4	Жазғы сауықтыру шараларының түрлері	8
	<i>Қосымша</i>	
	<i>Жазғы сауықтыру кезеңіндегі күн тәртібі</i>	11
	<i>Жазғы сауықтыру кезеңіне арналған жұмыс жоспары</i>	14
	<i>Жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспарының үлгісі</i>	20

КІРІСПЕ

Мектепке дейінгі ұйымның жазғы сауықтыру кезеңдегі жұмысының негізгі мақсаты - сауықтыру жұмысын ұйымдастыру және балалардың танымдық қызығушылықтарын, шығармашылық қабілеттерін дамыту үшін неғұрлым тиімді жағдайлар жасау. Дәл осы маусымда балалар құрбыларымен араласудан көңілі көтеріліп, үлкен қуаныш пен әсерге бөленіп, өзіне қажетті жаңалықтарды ашады.

Мектепке дейінгі ұйымда білім беру процесіне қатысушылардың барлығын қамтитын жазғы сауықтыру жұмысын сауатты ұйымдастыру балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуға, олардың танымдық қызығушылықтарын дамытуға, сондай-ақ ата-аналарға қажетті кеңес беруге, әдістемелік көмек ұсынуға мүмкіндіктер береді.

Аталған мәселелерді сауатты шешу кездейсоқ жағдайлардың алдын алады.

Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделінің міндеттері дені сау, білуге құмар, көпшіл, сын тұрғысынан ойлайтын балаларды қалыптастыру мен әлеуметтендіруді және қазіргі заманғы теорияларды ұлттық ерекшеліктермен үйлесімді ұштастыру негізінде баланы ерте дамыту процесінің тұтастығын қамтамасыз етуді қарастырады. Соның ішінде, рухани-адамгершілік құндылықтар негізінде, ұлттық мәдениет пен дәстүр арқылы баланың жеке қасиеттерін қалыптастыру көзделген. Сондықтан жазғы сауықтыру шараларының аясында ұлттық ойындарға басымдық беру және «ойын арқылы оқыту» қағидасын негізге алу ұсынылады.

Балаларды сауықтыру жүйесі мыналарды қамтиды:

балалармен дене шынықтыру-сауықтыру жұмыстары (*спорттық және қимыл-қозғалыс ойындары, музыкалық-ырғақтық қозғалыстар, шынығу, массаж кілемімен жүру және т. б.*);

пайдалы тамақтану рационы (*жемістер мен көкөністер және т. б.*);

бала ағзасын шынықтыру (*күн сәулесі, шөпте жалаң аяқ жүру, шомылу және т. б.*);

балалар туризмі (*жаяу, велосипедпен*), экскурсиялар, табиғатта серуендеу және т.б.).

мерекелік шаралар;

ата-аналармен сауықтыру-ағарту жұмыстары;

профилактикалық іс-шаралар (*сколиоз, жалпақ табан, көру қабілетінің бұзылуының алдын алуға арналған арнайы жаттығулар кешені*).

Әдістемелік құрал мектепке дейінгі ұйымда балаларды сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыруда ұйым басшыларына, әдіскерлерге және педагогтерге әдістемелік көмек құралы ретінде ұсынылады.

1. ЖАЗҒЫ КЕЗЕҢДЕГІ МЕКТЕПКЕ ДЕЙІНГІ ҰЙЫМДАРДЫҢ ҚЫЗМЕТІН РЕТТЕЙТІН ҚҰЖАТТАР

Балалармен жазғы кезеңдегі емдеу, шынықтыру, сауықтыру және тәрбиелік іс-шараларды өткізуді реттейтін нормативтік құжаттар:

- Мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытуды дамыту моделі, ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 15 наурыздағы №137 қаулысы;

- «Қазақстан Республикасы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №604 бұйрығы (*ҚР БҒМ 05.05.2020 ж №182 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен*);

- «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы» ҚР БҒМ 2016 жылғы 12 тамыздағы № 499 бұйрығы;

- «Мектепке дейінгі ұйымдарға және сәбилер үйлеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» Санитариялық қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 17 тамыздағы № 615 бұйрығы;

- «Мектепке дейінгі ұйымдар қызметінің үлгілік қағидалары» ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы (*ҚР БҒМ 18.05.2020 ж №207 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен*);

- Қазақстан Республикасының мектепке дейінгі ұйымдарында 2020-2021 оқу жылында білім беру процесін ұйымдастыру туралы әдістемелік нұсқау хаты.

2. ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ КЕЗЕҢІНДЕ БІЛІМ БЕРУ САЛАЛАРЫ БОЙЫНША ЖҮРГІЗІЛЕТІН ЖҰМЫСТЫҢ БАҒЫТТАРЫ

«Денсаулық» білім беру саласы:

-балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалысын арттыру және психо-эмоционалдық жайлылық қалыптастыру;

- ағзаның физикалық қызметін жан-жақты жетілдіру;

- бала ағзасының жұмысқа қабілеттілігін шынықтырудың түрлері арқылы арттыру;

-дене жаттығуларымен айналысуға қызығушылықты және қажеттілікті қалыптастыру;

- әр баланың физикалық қабілетін көрсетуіне жағдай жасау;

- арудың және балалар жарақатының алдын алу

- ұлттық қимыл-қозғалыс ойындарына баулу.

«Шығармашылық» білім беру саласы:

- музыкалық шығармалар арқылы рухани жан-дүниесін байыту;

- балалардың импровизацияға деген ұмтылысын қолдау;

- баланың қиялын, ынтасын, шығармашылығын белсендіру;

- музыкалық, театрландырылған өнер түрлері арқылы тәрбиелеу және мәдениетін қалыптастыру;

- ойын, ән және би импровизацияларын қолданып, балаларды көркем бейнені жасауға баулу, орындаушылық қабілеттерін жетілдіру;

- қарым-қатынастың түрлі жағдаяттарында коммуникативтік дағдыларды дамыту;

- балаларды қоршаған ортаны бақылауға баулу, әлемді суретшінің көзімен көре білуге үйрету;

- бейнелейтін затқа өзінің қатысын, көңіл-күйін бере білуге баулу, бейнелеу түрлерімен және тәсілдерімен эксперимент жүргізу;

- бастамашылдық танытуына барынша еркіндік беру және ол үшін қажетті физикалық және психологиялық кеңістік құру.

«Таным» білім беру саласы:

- табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, тірі табиғат нысандарына жанашырлық сезімді, қоршаған ортаға қарым-қатынасы бойынша өз әрекетінің кейбір қарапайым нәтижесін көре білуге жаттықтыру;

- құрдастарымен, ересектермен және қоршаған табиғатпен қарым-қатынас дағдыларын дамыту;

- барлық сезім мүшелерін қолдану арқылы (*көру, есту, қолымен ұстау, дәмін татып көру*) қоршаған ортаның әсерін сезінуге кең мүмкіндік беру

- креативті ойлауға үйрету, командада жұмыс істей білуін дамыту;

- ұлттық танымдық ойындарға баулу.

«Коммуникация» білім беру саласы:

- балалардың сөздік қорын байыту;

- көркем сөйлеуін дамыту;

- балалар әдебиетімен таныстыру, балалар әдебиетінің түрлі жанрларынан дауыстап оқылған мәтінді талдау, кітап оқуға баулу

- алғырлығын, тіл табыса білуін, сыни ойлау қабілетін дамыту.

«Әлеумет» білім беру саласы:

- қарапайым жалпы қабылданған нормалар негізінде құрдастарымен және ересектермен өзара қарым-қатынасқа тарту;

- гендерлік, отбасылық, азаматтық саналылығын, патриоттық сезімдерін қалыптастыру бойынша жұмысты жалғастыру;

- еңбекке баулу, өзінің еңбегін, басқа адамдардың еңбегін, оның нәтижелерін бағалай білуге тәрбиелеу;

- адам мен қоршаған орта үшін қауіпті жағдайлар туралы түсініктерін қалыптастыру және ол жағдайларда әрекет етуге үйрету;

- тіл табысуға, командада өзара әрекет етуге үйрету.

Педагогтің міндеттері:

- арнайы нұсқаулықтан өтеді;

- балалардың өмірі мен денсаулығы үшін жауапкершілікте болады;

- жазғы сауықтыру шараларын бекітілген жоспарға сәйкес ұйымдастырады;

- отбасымен ықпалдастықта болады;

- жазғы сауықтыру шараларынан күтілетін нәтижеге қол жеткізетін педагогикалық тәсілдерді қолданады және нәтижені болжайды.

Ата-аналардың (немесе олардың заңды өкілдерінің) міндеттері:

- балаларды жазғы кезеңде тәрбиелеу мен сауықтыру мәселелері бойынша педагогикалық және санитариялық ағарту шараларына қатысады;
- жазғы сауықтыру шараларын ұйымдастыруда мектепке дейінгі ұйым педагогтерімен ықпалдастықта болады;
- балаларды шынықтыру, басқа да профилактикалық шаралардың үздіксіздігін қамтамасыз ету қажет болған жағдайда тиісті нұсқаулықты орындайды.

Күтілетін нәтижелер:

- балалардың жыл бойы алған білімдерін пысықтау, жарқын әсерлермен байыту;
- баланың шынығып, денсаулығының нығаюы және ағзаның суық тию сырқаттарына қарсы тұру қабілеттілігінің артуы;
- баланың қоршаған ортасында эмоционалдық жайлылық қалыптастыру;
- балалардың қарым-қатынаста белсенділігін, бастамашылдығын қолдау арқылы өзіне деген сенімділігін нығайту;
- әдептілікке үйрету арқылы эстетикалық мәдениет қалыптастыру;
- экологиялық тәрбие негіздерін қалыптастыру;
- шығармашылық қабілеттерін дамыту;
- балалардың денсаулығын сақтау және нығайтуда педагогтер мен ата-аналардың жауапкершілігін арттыру.

3. ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ЖҰМЫСТАРЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ КЕЗЕҢДЕРІ

3.1 Ұйымдастырушылық-ақпараттық

жазғы сауықтыру кезеңіне жағдайлар жасау:

1) нормативтік құжаттарды дайындау және зерделеу, бұйрық шығару, қызметкерлермен еңбекті қорғау және жазғы кезеңде балалардың денсаулығын нығайту бойынша нұсқау жүргізу, күн тәртібін, тамақтану тәртібін ұйымдастыру;

2) жазғы кезеңде балаларды сауықтыру және шынықтыру бойынша шаралар:

- балаларды сауықтыруға және шынықтыруға жағдайлар жасау;
- балалардың денсаулық жағдайына мониторинг жүргізу;
- тиімді шынықтыру жүйесі;
- емдік-сауықтыру жұмысы;
- гигиеналық шаралар кешені;
- ата-аналармен кеңестік-ақпараттық жұмыс;

3) жазғы мерекелер мен сауықтарды, серуендерді, балалар шығармашылығы көрмесі мен отбасылық сайыстарды бекітілген кешенді-тақырыптық жоспар бойынша ұйымдастыру (*3-қосымша*).

3.2 Әкімшілік-басқарушылық бақылау

- 1) санитарлық талаптардың сақталуын қамтамасыз ету;
- 2) әкімшілік-шаруашылық қызметінің жұмысын жазғы сауықтыру шараларымен сәйкестендіру;

- 3) балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету;
- 4) жоспарлы жұмыстардың жүргізілуін бақылау;
- 5) мониторингтік бақылау қорытындысымен жоспарды жетілдіріп отыру (қажеттілігіне қарай);

б) жазғы кезеңде балаларды сауықтыру жұмыстарының нәтижесін педагогикалық кеңесте қорытындылау.

3.3. Әдістемелік жұмыс

- күн тәртібіндегі шараларды өткізудің тиімді тәсілдерін таңдау (*педагог, тәрбиеші*);

- тақырыптық көрмелерді жоспарлау;

- әдістемелік кабинетті жазғы сауықтыру жұмыстарын жүргізу үшін педагогтерге қажетті ресурстармен толықтыру;

- топтарды, балабақшаның балалар серуендейтін аумағын жабдықтау бойынша бірлескен әдістемелік шешім қабылдау;

- педагогтердің жұмысына қажетті әдістемелік қолдау көрсету;

- отбасымен жұмыс нысандарын анықтау, қажеттілігіне қарай әдістемелік сүйемелдеу.

4. ЖАЗҒЫ САУЫҚТЫРУ ШАРАЛАРЫНЫҢ ТҮРЛЕРІ

Жазғы сауықтыру кезеңіндегі ұйымдастырылған білім беру әрекеті жыл бойы мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мазмұнына сәйкес игерген білім, білік, дағдыларды пысықтау мен бекітуді қарастырады. Ол үшін алдымен мектепке дейінгі ұйымда өтпелі тақырыптар негізінде жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспары жасалады (2-қосымша).

Жазғы сауықтыру кезеңіндегі барлық әрекет түрлерін таза ауада ұйымдастыру ұсынылады. Ол үшін әрбір әрекет түріне мектепке дейінгі ұйымның күн тәртібінде орын мен уақыт беріледі.

Жазғы сауықтыру кезеңіндегі жұмыстардың табысты болуы мектепке дейінгі ұйым басшысынан бастап барлық балабақша ұжымының мерзімді талапқа сай дайындығымен айқындалады.

1. Ұйымдастырылған білім беру әрекеті - бұл балаларды дене шынықтыру жаттығуларына жүйелі дайындаудың негізгі түрі. Жазғы сауықтыру кезеңінің ұйымдастырылған іс-шаралары балалардың шамадан тыс шаршауын немесе ағзаның физиологиялық процестерінің, атап айтқанда, дене шынықтыру жаттығулары кезінде барынша жұмыс істейтін сүйек-бұлшық ет және жүрек-қан тамырлары жұмысының бұзылуына; жол бермеуі тиіс. Физикалық жаттығулар балалардың жасына, дене дамуы мен денсаулық жағдайына, дене шынықтыру құрал-жабдықтарына байланысты іріктеледі.

Қимылдық ойындардың, жарыс элементтері бар спорттық жаттығулар, жаяу серуендер, экскурсиялар, бағыт бойынша серуендеу (қарапайым туризм), мерекелер, ойын-сауықтардың енгізілуімен ұйымдастырылған қызмет түрлері апта сайын, күн сәулесінің қызуы төмен уақытқа жоспарланады (аптап ыстық басталғанға дейін немесе оның басылуынан кейін).

2. Таңғы гимнастика– ағзаның функционалдық жағдайын және жұмыс қабілетін арттыру, моториканы дамыту, дұрыс дене сымбатын қалыптастыру, жалпақ табандылықтың алдын алу.

Дәстүрлі гимнастика тыныс алу жаттығуларын міндетті түрде енгізуді қарастырады және затпен және затсыз жаттығулар, дұрыс дене сымбатын қалыптастыруға арналған жаттығулар, ірі модульдерді, снарядтарды, қарапайым тренажерлерді қолданатын қарапайым жаттығуларды қамтиды.

Түзету гимнастикасы бала дамуындағы ауытқушылықтар немесе бұзылулардың сипатына сәйкес арнайы жаттығуларды қамтиды.

3. Қимылды ойындар жылдам, орта және баяу қимылды ойындар болып бөлінеді. Жылдам қимылды ойынға барлық топ қатысады. Орташа қимылды ойынға барлық топ белсенді қатысады, бірақ қимыл сипаты бәсеңдеу, баяу қимылды ойында қимылдар баяу қарқында орындалады.

Ойынды таңдау педагогикалық міндеттерге, дайындыққа, балалардың жеке ерекшеліктеріне байланысты болады.

Қимылды ойын түрлері:

- сюжеттік (шағын ертегіні немесе сюжеттік әңгімені түсіндіру кезінде пайдалану) және сюжетсіз;
- аула ойындары;
- ұлттық;
- спорттық (бадминтон, футбол және т.б).

Қимылды ойындар ауада, спорт алаңында күнделікті күн сәулесінің қызуы төмен уақытта өткізіледі.

4. Динамикалық сергіту сәті қысқа үзіліске арналған жаттығуларды қамтиды. Оларды таңдау алдыңғы әрекеттің қарқындылығы мен түріне байланысты болады. Таза ауада күн сайын ойын немесе спорт алаңында күн сәулесінің қызуы төмен уақытта өткізіледі.

Түрлері:

- ұсақ моториканы дамытуға арналған жаттығулар;
- ырғақты қимылдар;
- көңіл әуенмен үйлесімде орындалатын ырғақты жаттығулар;
- тепе-теңдік жаттығулары;
- көз қарашығының жұмысын жақсартуға арналған жаттығулар;
- түзету жаттығулары;
- дене сымбатын қалыптастыруға арналған жаттығулар;
- табан ойығын қалыптастыруға арналған жаттығулар.

5. Спорт жаттығулары ерік-жігерін, эмоциясын басқаруға тәрбиелеуге, ой шапшаңдығын қалыптастыруға ықпал етеді.

Таза ауада, күн сайын ойын немесе спорт алаңында күн сәулесінің қызуы төмен уақытта өткізіледі.

6. Күндізгі ұйқыдан кейінгі ояту гимнастикасы - сюжеттік-ойын сипатындағы гимнастика.

Ұйқыдан кейінгі жаттығулар затпен және затсыз, имитация арқылы, қарапайым тренажерлардың көмегімен (гимнастикалық доптар, гантельдер,

резеңке сақиналар, эспандер) сюжеттік-ойын сипатында өткізіледі. Жаттығулар келесі күтілетін нәтижеге жетуге бағытталады:

- дене сымбатын қалыптастыру;
- табан ойығын қалыптастыру (*жалпақ табанның алдын алу*);
- ұсақ моториканы дамыту;
- қимылды үйлестіру;
- тепе-теңдікті сақтау.

Барлық жас топтары үшін ояту гимнастикасының ұзақтығы: 3—5 минут, өткізу орны – жатын бөлмесі.

7. Күн тәртібіндегі жеке жұмыс. Денсаулығына байланысты жеке жұмыс жүргізуді қажет ететін балаларды шынықтыруға және физикалық дамуын жақсартуға, дене сымбатының ақауларын түзетуге ықпал етеді. Спорт залында жүргізіледі. Уақыт жеке қойылады.

8. Шынықтыру іс-шаралары. Балалардың денсаулық жағдайы, физикалық дамуы, жеке ерекшеліктерін ескеру арқылы жүргізіледі және келесі шаралар жүйесін қамтиды:

- күнделікті өмірдегі шынықтыру элементтері (салқын сумен жуыну, сүртіну, белге дейін су құю);
- дене жаттығуларын ұштастыра отырып, шынықтыру іс-шаралары (дұрыс ұйымдастырылған серуен, дене жаттығуларына сәйкес күн және су шаралары);
- дәрігер тағайындайтын арнайы су, күн емшаралары.

Жазғы сауықтыру кезеңіндегі күн тәртібінің үлгісі

Режимдік сәттер, іс-әрекет	Балалармен жұмыс құралдары мен түрлері
Балаларды далада қабылдау	Балаларды қабылдау, әр балада жайлы психо-эмоционалдық көңіл-күй қалыптасуына жағдай жасау. Серуендеу, балалармен әңгімелесу, басқа балаларды қабылдап болғанша өз бетімен еркін ойнауға немесе басқа балалармен бірге ойнауға болатын ойын түрлері, ойыншықтары бар ойын алаңдарын дайындау және т.б.
Таңғы гимнастика	Бала ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыратын ойын, жүгіру, ырғақты қимыл-қозғалысты қамтитын кешенді гимнастикалық жаттығу түрі. Жаттығу барысында балалардың дұрыс тыныс алуын бақылауда ұстау.
Гигиеналық шаралар	Салқын сумен жуыну. Сүртінуге. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (<i>педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу</i>).
Таңғы асқа дайындық	Балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, олардың жауапкершіліктерін арттыру мақсатында кезекшілік ұйымдастыру. Тамақтанар алдында қол жуу ережесін сақтап жуғызу.
Таңғы ас	Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.
Тәрбиеші мен балалардың еркін әрекеті	Балалардың білім, білік және дағдыларын еркін іс-әрекетте көрсетуі үшін заттық-кеңістіктік ортаны дайындау. Балалардың өз бастамасы бойынша ұйымдастырылған ойындарға еркіндік беру. Қажеттілігіне қарай жеке жұмыс түрін ұйымдастыру. Проблемалық жағдаяттарды шешу. Балалардың қызығушылықтары бойынша дамыту жұмыстарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы қамту.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаптар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.
Күндізгі серуен	1) Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (<i>қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау. Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту. Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету, сенсорлық бақшадағы тәжірибелер. Балалардың шынайы өмірді көркем-эстетикалық қабылдауын қалыптастыру. Аумақтық кеңістікте немесе оның сыртында табиғатты тамашалау. Сенсорлық бақшада тірі және өлі табиғат нысандарын, табиғат құбылыстарын бақылау. Балалардың дербес шығармашылық әрекетіне мүмкіндік беру.

	<p>2) Еңбекке баулу үшін балабақша ауласында баланың қызығушылығын оятатын кеңістік құру.</p> <p>Балаға ересектердің еңбек етуін бақылату және оларға көмектесуге, бірлесіп жұмыс істеуге тарту.</p> <p>Балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру.</p> <p>Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.</p> <p>3) Музыка жетекшісі мен дене шынықтыру нұсқаушының жоспары бойынша жүргізілетін шаралар немесе бірлескен жұмыстар.</p>
Серуеннен оралу	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Шешінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Ұқыптылық дағдыларын үйрету, киім мен аяқ киімді дұрыс күтуге және орнына жинауға қалыптастыру. Бір-біріне көмектесуге баулу.
Гигиеналық шаралар	Санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтап жуыну. Шектеу шараларына байланысты залалсыздандыру үшін қосымша санитарлық талаптар қойылған болса, оны орындау. Қажеттілігіне қарай, балаларға көмектесу арқылы өз-өзіне қызмет етуге баулу (<i>педагогтің көмегі, бір-біріне көмектесу</i>).
Түскі асқа дайындық	Қажет болса, тамақтанар алдында балалармен бірге ойыншықтарды орнына жинау, қолдарын жуғызу.
Түскі ас	Ас қабылдау алдында бір-біріне жақсы тәбет тілеп, лебіз айтуға үйрету. Тамақтану ережесін сақтау, ас құрал-жабдықтарын дұрыс пайдалану. Әдепті тамақтану.
Күндізгі ұйқы	Баланың психофизикалық әлеуетін қалпына келтіру. Желдету. Тыныштық режимін сақтау.
Ұйқыдан тұру	Балаларды ұйқысынан ояту. Балалар ағзасының физиологиялық белсенділігін арттыру мақсатында ояту гимнастикасын жасату (шынықтыру жаттығулары, тренажерлық жүгіру жолдарын пайдалану, музыкалық жаттығулар, қимыл-қозғалысқа құрылған санамақ және басқа).
Бесін асқа дайындық. Бесін ас.	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Гигиеналық дағдыларды қалыптастыру (жуыну, тамақты шаю). Гигиеналық емшараларды орындау технологиясының алгоритмін сақтау. Үстел басында өзін әдепті ұстауға қалыптастыру.
Тәрбиеші мен баланың еркін әрекеті	Балалардың қызығушылықтарын мақсатты ойын арқылы, танымдық-зерттеушілік жұмыс, музыкалық-көркем образ, қимыл-қозғалыс, коммуникативтік байланыс, оқыту, еңбекке баулу арқылы дамыту (<i>оның ішінде өңірлік ерекшелікті ескерумен</i>). Балалардың ойы мен идеяларын ескеру арқылы олардың қабілеттерін ашуға мүмкіндік беру.
Серуенге дайындық	Өз-өзіне қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру. Киінудің бірізділік алгоритмін бекіту. Бір-біріне көмек көрсету (<i>тәрбиешінің және белсенді балалардың көмегі</i>), серуенге мотивация (<i>мазмұны, проблемалық жағдаяттар</i>), көркем сөзбен ынталандыру (<i>мақал-мәтелдер, жаңылпаздар, жұмбақтар, өлеңдер</i>). Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.
Серуендеу	Балалардың денсаулығын нығайту, қимыл-қозғалыс белсенділіктерін арттыру (қимылды дидактикалық ойындар, ережелері бар қимылды ойындар, ойын жаттығулары, жарыстар, ұлттық ойындар және басқа). Балалардың танымдық қызығушылықтарын дамыту.

	<p>Мақсатты серуендер, танымдық әңгімелер, бақылаулар, табиғатты бақылау тәсілдерін көрсету.</p> <p>Еркін ойындар, балалардың ойын, идеясын жүзеге асыру. Серуенге алып шыққан заттарымен ойнату.</p>
<p>Үйге қайту Ата-анаға кеңес</p>	<p>Ата-анамен күн нәтижесі және алдағы күнге жоспарланған күн тәртібі туралы әңгімелесу. Жеке кеңестер, пікір алмасу.</p>
<p><i>Ескерту: суға шомылу, күнге қыздырыну және басқа емшара процедуралары күн тәртібіне медбикемен келісіліп қойылады.</i></p>	

Жазғы сауықтыру кезеңіне арналған жұмыс жоспарының үлгісі

Мазмұны	Мерзімі	Жауаптылар
I кезең: Ұйымдастырушылық -ақпараттық		
<i>Жазғы сауықтыру кезеңіне жағдай жасау</i>		
Педагогикалық кеңестің күн тәртібінде жазғы сауықтыру кезеңінің жұмыс жоспарының жобасын қарау және бекітуге ұсыну.	Мамыр	Меңгеруші, әдіскер
Басшылыққа алынатын негізгі нормативтік құжаттардың негізінде жазғы сауықтыру жұмыстарының жүргізілуін реттейтін локальді актілерді шығару (<i>МДҰ бұйрығы</i>): - жазғы сауықтыру кезеңінің жұмыс жоспарын бекіту; - жазғы кезеңге күн тәртібін енгізу туралы; - жазғы жұмыс жоспары бойынша жұмыс тобын ұйымдастыру туралы; - жазғы мәзір бойынша балаларды тамақтандыруды ұйымдастыру туралы.	Мамыр	Меңгеруші, әдіскер
Қызметкерлерге нұсқау өткізу: - балалардың денсаулығы мен өмірін қорғауды ұйымдастыру; - балалар жарақатының алдын алу; - улы саңырауқұлақтар мен өсімдіктерден уланудың алдын алу; - жұмыс орнында еңбек және техника қауіпсіздігі талаптарын орындау; - күн тию және ыстық өту кезінде алғашқы көмек көрсету; - ішек инфекциясы мен тамақтан уланудың алдын-алу; - МДҰ ауласында, гүлзарларда, бау-бақшада балаларды еңбекке баулу кезіндегі қауіпсіздік ережелері; - бұқаралық шараларды өткізу кезіндегі қауіпсіздік ережелері және пандемия кезіндегі шектеулерді сақтау туралы; - спорттық жаттығулар, ойындар мен жарыстарды өткізу кезіндегі қауіпсіздік талаптары; - алғашқы жедел көмек көрсету.	Мамыр Маусым	Меңгеруші, әдіскер Медицина қызметкері (<i>Келісімдері бойынша жергілікті санитариялық және төтенше жағдайларға қарсы қызмет бөлімдерінің мамандары шақырылады</i>)
Балаларға нұсқау өткізу: - жарақаттанудың алдын алу үшін қозғалыс қауіпсіздігін сақтау туралы түсіндіру;	Мамыр Маусым	Әдіскер, тәрбиешілер

- табиғатта серуендеу тәртібі туралы; -балабақша аумағында, аулада жүру ережесі.		
Балалармен жазғы кезеңдегі сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыруға қажетті әдістемелік, дидактикалық, әдеби, публистикалық ресурстар базасын жасау және оған қолжетімділікті қамтамасыз ету, таныстыру мақсатында көрме ұйымдастыру	Мамыр	Әдіскер
II кезең. Әкімшілік –басқару бақылау		
<p>Әкімшілік – шаруашылық жұмыстары</p> <p>1) ауланы дайындау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - құм әкелу; - жолда жүру ережесі бойынша қалашық, жүгіру жолдары, қимыл-қозғалыс және спорт ойындарына арналған белгілер салу; - ойын алаңдарын дайындау; - жаздық шатырларды тазалау, әрлеу. <p>2) спорт алаңдарын дайындау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - құрал-жабдықтарды жаңарту, толықтыру (эксперименттік, танымдық, дене шынықтыру және т.б.); - қауіпсіздігін тексеру. 	Мамыр	Меңгеруші, әдіскер, шаруашылық меңгерушісі
Сауықтыру жұмыстарының жүргізілуін бақылау, мерекелік және көпшілік іс-шараларының ұйымдастырылуын қадағалау	Жаз бойы	Әдіскер
Күні тәртібінің орындалуын бақылау	Жаз бойы	Әдіскер, дене шынықтыру нұсқаушысы
<p>Назарға алынған бақылау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перспективалық жоспардың орындалуы (қажеттілік туындаған жағдайда жетілдіру немесе толықтыру үшін талдау және енгізілген ұсыныстармен бекіту); - күн тәртібін сақтау; - жазғы сауықтыру жұмыстарына ата-аналарды тарту; - жаңа оқу жылына дайындық. 	Маусым- Тамыз	Меңгеруші, әдіскер, медицина қызметкері

<p>Жедел бақылау:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау бойынша нұсқаулықты орындау; - тамақтануды ұйымдастыру, дәрумендер, азықтың құнарлылығы; - күн режимі; - белгіленген іс-шаралардың өткізілуі; - құжаттарды жүргізу; - алдын алу іс-шараларын ұйымдастыруға қойылатын талаптардың орындалуы; - қауіпсіздік ережелерінің сақталуы. 	<p>Маусым - Тамыз</p>	<p>Меңгеруші, әдіскер, медицина қызметкері</p>
<p>3. III кезең. Әдістемелік жұмысты ұйымдастыру</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - жазғы сауықтыру іс-шараларына қатысу арқылы педагогикалық процесті бақылау және қажеттілігіне қарай әдістемелік көмек көрсету; - «шынықтыру жаттығуларының дұрыс ұйымдастырылуын қадағалау, қажеттілігіне қарай нұсқама беру немесе түсіндіру жұмыстарын өткізу; - педагогтерді алғашқы көмек көрсетуге дайындау; - серуенде спорттық ойындарды жоспарлау мен ұйымдастыру әдістерін көрсету; - балалар шығармашылығын ұйымдастыру бойынша педагогтердің практикасындағы қиындықтарды анықтау және шешу (әдістемелік көмек, кеңес беру, тренинг, семинар және т.б.); - эргономикалық шешімдер қабылдау; - топтардағы заттық-кеңістіктік ортаның қолжетімділігі мен дамытушылық талаптарға сәйкестігін қадағалап, жетілдіріп отыру. 	<p>Маусым- Шілде</p>	<p>Әдіскер, дене шынықтыру нұсқаушысы, медицина қызметкері</p>
<p>Семинар:</p> <p>1. «Жаздағы шынықтыру жүйесі».</p> <p>Семинар – практикум:</p> <p>1. «Мектеп жасындағы балалардың жас ерекшелігіне сәйкес спорттық ойын түрлері және оларды ұйымдастыру талаптары, ерекшеліктері».</p> <p>2. «Бейімделу кезеңін ұйымдастырудың әдістері мен нысандары».</p> <p>Ескерту: тақырыптар мен жұмыс түрі қажеттілігіне қарай өзгертіліп, толықтырылады.</p>	<p>Жаз бойы</p>	<p>Әдіскер, дене шынықтыру нұсқаушысы</p>
<p>Қауіпсіздік шараларына байланысты ақпараттандыру жұмыстары</p> <p>1. Ата-анарға арналған ақпараттық бұрыш ұйымдастыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - буклеттер; - инфографикалық ақпараттық парақшалар; 	<p>Жаз бойы</p>	<p>Әдіскер, медицина қызметкері</p>

<ul style="list-style-type: none"> - кітапшалар; - электрондық ақпарат көздеріне сілтеме. <p>2. Санитарлық бюллетендер шығару:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Ішек жұқпасы»; - «Кене энцефалиті»; - «Ойын алаңдарында қауіпсіздік ережелерін сақтау»; - «Көкөністер, жемістер. Дәрумендер». 		
Педагогтердің сұранысы бойынша әдістемелік көмек, кеңес беру	Жаз бойы	Әдіскер
Балалармен жұмыс		
<p>«Алақай, жайдарлы жаз келді» жазғы-сауықтыру жұмыс жоспарының шеңберінде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психо-эмоционалдық жайлылық қалыптастыру; - өз-өзіне қызмет ету дағдыларын, өзіне сенімділігін, дербестігін дамыту; - денсаулығын күтуге үйрету, шынығуға жаттықтыру; - бала тәрбиесіндегі халық ауыз әдебиетінің маңызын ескере отырып, баланың ертегілер мен кітаптарға қызығушылығын қолдау (модель 34 т.); - балалардың пікірін, идеяларын ескеру (модель 36 т.); - бірге ойнау дағдыларын, еңбек әрекеті дағдыларын, тазалықты, тәртіптілікті, ұйымшылдықты, ойлауды, қабылдауды, сурет салуды және басқа дағдыларды меңгеруді ойын нысанында іске асу (модель 26 т.); - педагогтің алдын ала жоспарлаған әрекеттерін орындап қана қоймай, баланың қызығушылығына көңіл бөліп, күнді өзі таңдаған белсенділік түріне қарай құру (модель 24 т.); - элеуметтік-эмоциялық дағдыларын дамыту (модель 27 т.). 	Жаз бойы	Әдіскер, тәрбиешілер, музыка жетекшісі, дене шынықтыру нұсқаушысы
Дене шынықтыру-сауықтыру жұмыстары		
Балалар денсаулығы мониторингі	Мамыр	Тәрбиешілер
Білім беру салаларын кіріктіру арқылы балалардың белсенді қозғалысын ұйымдастыру	Жаз бойы	Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы
<p>Жаттығулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - таза ауадағы дене шынықтыру; - ертеңгілік жаттығулар; - ұйқыдан ояту жаттығулары; 	Жаз бойы	Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы

- сергіту сәттері.		
Антропометрикалық өлшемдерді жүргізу	жоспар бойынша	Медициналық қызметкер
1. Спорттық ойын, жарыстар: - спорттық ойындар; - спорт жарыстары; - эстафеталар. 2. Қимыл-қозғалыс белсенділігін арттыруға арналған ситуациялық ойындар. 3. Спорт мерекелері. 4. Мерекелер мен ойын-сауықтарды ұйымдастыру кезінде спорттық сайыстар өткізу (<i>мүмкіндігінше таза ауада</i>).	Жаз бойы	МДҰ меңгерушісі, дене шынықтыру нұсқаушысы, музыка жетекшісі, тәрбиешілер
Шынықтыру жүйесіне сәйкес әзірленген күні бойы шынығу: - дозаланған күн ванналары; суға шомылу; массаж жолдарымен жаяу жүру, өзіне массаж жасау, ауа ванналары, терезені ашып қойып ұйықтату; - ауызды және тамақты шаю; - ауыз-су режимі; - ауқымды жуыну; - аяқты шаю; - тыныс алу жаттығулары.	Жаз бойы	Тәрбиешілер
Арнайы жаттығулар: - түзету жаттығулары; - майтабандылықтың алдын алу; - дене сымбатының бұзылуының алдын алу; - артикуляциялық жаттығулар; - тыныс алу жаттығулары; - ұсақ моториканы дамыту жаттығулары.	Жаз бойы	Дене шынықтыру нұсқаушысы, тәрбиешілер
Балалармен әңгімелесу: - «Денсаулық сағаты».	Жаз бойы	Медициналық қызметкер
Серуенде балалардың физикалық денсаулығын нығайту үшін жеке және шағын топтарда ірі моториканы дамытуға арналған жаттығулар жасау	Жаз бойы	Дене шынықтыру нұсқаушысы, тәрбиешілер
Күнделікті тағамдарды дәрумендендіру	Жаз бойы	Медицина қызметкері, бас-аспаз

Ата-аналармен жұмыс		
<ul style="list-style-type: none"> - ата-аналармен өзара ынтымақтастық орнату мақсатында «жаз мезгіліндегі балаларды сауықтыру» тақырыбында сауалнама жүргізу; - ата-аналармен күнделікті пікірлесіп, ақпарат алмасу; - жазғы кезеңде бала ағзасын сауықтыру туралы ақпаратқа ата-ананың қолжетімділігін қамтамасыз ету (ауызша, сілтеме арқылы электронды нұсқада, ата-аналарға арналған ақпараттық бұрышта); - іс-шараларды өткізуге ата-аналарды тарту (<i>модель 48-51 т.</i>). 	мамыр, маусым, шілде	Әдіскер, тәрбиешілер
	Жаз бойы	Тәрбиешілер
Қорытынды: Жазғы сауықтыру жұмыстарын талдау		
Жазғы сауықтыру шараларының аяғында балалармен кері байланыс өткізу	Тамыз	Тәрбиешілер
Жазғы сауықтыру шараларының аяғында ата-аналармен кері байланыс өткізу	Тамыз	Тәрбиешілер
Денсаулық мониторингі	Тамыз	Тәрбиеші, медицина қызметкері
Жазғы сауықтыру кезеңін педагогикалық кеңесте қорытындылау	Тамыз	МДҰ меңгерушісі, әдіскер

**«Алақай, жайдарлы жаз келді» жазғы-сауықтыру кезеңінің перспективалық жоспарының үлгісі
2021 жылға арналған**

Өткізілетін шаралардың атаулары	Жұмыс мазмұны	Өткізу мерзімі
1-апта (01.06-04.06) «Бақытты балалық шақ»		
«Әрқашан сөнбесін!» күн	Балалар күні мерекесін ұйымдастыру: - балалар шығармашылығынан концерт; - асфальтқа сурет салу байқауы.	01.06
«Менің әлемім»	- «Менің жақындарым», «Менің үйдегі сырласым», «Менің бауырларым», «Менің отбасым» тақырыптарында балалармен серуенде әңгімелесу; - балалардың отбасында ата-анасымен, бауырларымен немесе жақындарымен бірге уақыт өткізгенде ойнайтын ойындары, спорттық жаттығулары, сайыстарының ішінен көпшілігіне таныс ойын түрін бірге ойнап көру және алған әсерлерімен бөлісу; - тақырыпқа сәйкес әңгіме оқып беру, ән тыңдату және қалауы бойынша балаға айтқызу.	02.06
Кәусәр бұлақ	Балалардың көрген мультфильмдерінен алған әсерлерімен бөлісу, олардың қиялын, логикалық ойлауын, сөйлеу тілін дамыту мақсатында жетекші сұрақтар қою. Балалардың қалауы бойынша мультфильм кейіпкерлерінің образын таңдап, қимыл-қозғалыс ойындарын өткізу, патомимика арқылы кейіпкерді табу ойынын ойнау.	03.06
«Мен Ұланым!» елімнің	Отан туралы өлеңдерді жатқа айту челленджі. Балалар шығармашылығынан суреттер көрмесін ұйымдастыру. Таза ауада ұлттық ойындар сайысын өткізу.	04.06
2-апта (07.06-11.06) «Жас із кесушілер»		
Жас із кесушілер	Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. Қимыл-қозғалыс ойындары «Өз түсінді табу», «Жасырынбақ», «Жалаушаны табу». «Із кесушілер деген кімдер?» жетекші сұрақтар қою арқылы балалармен әңгімелесу. Ертегіні немесе көркем шығарманы оқып беру (үзінді). «Із кесуші» мультфильмін көрсету.	07.06
Аңдар мен аңшылар	Альбомдар көру: «Аңдар», «Кұстар», «Гүлдер»...	08.06

	<p>«Табиғатты қорғау» белгілерін дайындау. Сурет салу: «Жайлаудағы төрт түлік», «Орман аңдары», «Менің сүйікті жануарым» және басқа тақырыптар (балалардың қалауын ескеру ұсынылады). Құм және сумен тәжірибе. Құрастыру «Аңдардың үйшігі». Қоршаған ортаны қорғау бойынша жаднама құрастыру. Қимыл-қозғалыс ойындары: «Аңды ізіне қарап таны», «Бақшадағы қояндар», «Қағып ал да ата» (доппен)</p>	
Мейірімді достарым	<p>Аңдар мен үй жануарлары туралы кітап көрмесін ұйымдастыру. Мысықтың өзіне күтім жасауын бақылау (жуыну). «Ерте, ерте, ертеде» тақырыпқа сәйкес аудио ертегілер тыңдату, тыңдалған ертегінің мазмұнын айтқызу. Сергіту сәтінде аңдар мен үй жануарларының қимыл-қозғалысын қайталауға құрылған жаттығулар жасау (ресурстарға сілтеме: https://bilimkids.kz/kk/videos/10; https://bilimkids.kz/kk/videos/26).</p>	09.06
Саялы бақ	<p>«Біздің өлкенің ағаштары», «Балабақша ауласында қандай ағаштар өседі?», «Ағаштарды өрттен қорға!» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Сурет, альбом, иллюстрацияларды қарау. Орманға, саябаққа немесе балабақшаның табиғат бұрышына саяхат. Шығармашылық жұмысқа пайдаланылатын табиғи материалдарды жинау. Ағаштарды бақылау, оларға күтім жасау. Ағаштар туралы әңгімелер, өлеңдер оқып беру, жұмбақтар шешу. Дидактикалық ойын: «Қай ағаштың жапырағы?», «Тыңда да таны», «Қай ағаштың жемісі?» Ағаштардың суретін салу.</p>	10.06
Сыр сандық	<p>Таныс ертегі қойылымдарын сахналау. «Ең үздік қойылым», ойдан шығарылған ертегі қойылымдары байқауын ұйымдастыру.</p>	11.06
3-апта «Жаз да келді, көңілді (14.06-18.06)»		
Сабын көпіршіктері күні	<p>Балалабақшада және үйде жеке бас тазалығын сақтау туралы әңгімелесу. Медициналық кабинетке саяхат. «Тамшылар». Дәстүрлі емес сурет техникасымен сурет салу. «Жедел жәрдем» театрландырылған ойыны.</p>	14.06

	«Дәрігер» сюжетті – рөлдік ойыны. Су әлемі туралы жұмбақтар шешу, мультфильмдерден видеосюжеттер көрсету (https://www.youtube.com/watch?v=V6yvCQOwjT4).	
Теңіздегі тіршілік	Су ханшайымымен саяхат. «Су патшалығы» суреттер байқауы (ата-аналармен бірге). «Өзен, көлдер» альбомын безендіру. Сумен ойындар.	15.06
Сүйкімді кірпі	«Менің ағзамның қорғаушысы», «Пайдалы және зиянды» әңгімелесу. Көркем шығарма оқып беру. «Зиянды тағамдар» плакатын әзірлеу (ұжымдық жұмыс).	16.06
Табиғат аясында	Жыл мезілдері (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/20). Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарды пысықтау. Жапсыру «Күлімдейді күн маған».	17.06
«Күн, ауа, су» ойын сауығы	«Сылдырайды мөлдір су» денсаулыққа ауа мен судың пайдасы, судағы қауіпті жағдайлар туралы тақырыптық әңгімелесу. «Жуыну әні» https://bilimkids.kz/kk/videos/11	18.06
4-апта «Қауіпсіз жаз» (21.06-25.06)		
Бағдаршам күні	Көше қозғалысы ережелерін қайталау. «Дымбілместің қала көшелеріндегі оқиғалары» сюжеттерді көрсетіп, бірге талдау. Жапсыру «Бағдаршам». Балалардың ережелерді есте сақтауы үшін балабақша ауласында «көше қозғалысы» ойынын ұйымдастыру (ойыншық машиналар, қуыршақтар, құрастырғыш, жол белгілерін пайдалану).	21.06
Пайдалы және зиянды өсімдіктер	«Улы өсімдіктер мен саңырауқұлақтар», «Дәрілік өсімдіктер», «Табиғаттағы қауіпсіздік» суреттерді қарап, әңгімелесу, мультфильмдер көрсету (ресурстардың үлгісіне сілтеме: https://www.youtubekids.com/) Жапсыру «Жеміс-жидектер патшалығы». «Саңырауқұлақтар әлемі», мүсіндеу.	22.06
Марғаудың үйшігі	«Өжет өрт сөндірушілер», «Құтқарушылар», сюжетті-рөлдік ойындары. Өрт кезіндегі тәртіп ережелері, «01 қызметі», өрт сөндірушілер қызметі туралы балалармен әңгімелесу.	23.06
«Қауіпті заттар мен құралдар»	Ойындар: «Өртке қауіпті заттар», «Өрт сөндірушіге не қажет?» «Өртке қауіпті заттар» коллажы.	24.06

	«Болады-болмайды», дидактикалық ойын. «Мен бастаймын сен аяқта» дидактикалық ойын. Балалармен тақырыпқа байланысты кері байланыс жасау.	
Шебер қолдар	Теартландырылған қойылым атрибуттарының байқауы. Балалармен бірге қойылымдар қою (саусақ театры, көлеңкелі театр, қуыршақ театры)	25.06
1-апта (28.06-03.07) «Гүлденген табиғат»		
Табиғатты қорғайық	«Табиғатпен тілдесу», балалармен қоршаған ортаны қорғау туралы әңгімелесу. Суреттер байқауын ұйымдастыру. Ата-аналармен бірге «Гүлдестелі ханшайым» байқауын ұйымдастыру, номинациялар тағайындау, балалар шығармашылығын қолдау. Қимыл-қозғалыс ойыны «бақшадағы қояндар».	28.06
Су әлемінде	Бассейнде жүзу, суға шомылу, қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қадағалау. Сумен шынығудың пайдасы туралы әңгімелесу. «Судың қасиеті», «Мөлдір-лай», «Ауа мен су» тәжірибесі, балалардың зерттеушілік қызығушылықтарына қолдау көрсету. Су бетінде сурет салу.	29.06
Ғажайыптар әлемі	Балалармен табиғат құбылыстары туралы әңгімелесу (жаздағы маусымдық өзгерістер, балалардың киінуі, күн сәулесінің адамға, табиғатқа әсері, аспандағы бұлттар және басқа). Серуен кезінде балаларды табиғат көріністерін бақылауға үйрету және кері байланыс жасау. Табиғат туралы өлең оқып беру, жұмбақтар шешу. «Артық суретті тап» дидактикалық ойын.	30.06
Менің достарым	Отбасындағы сүйіспеншілік, сыйластық, мейірімділік туралы әңгімелесу. Адамдар бір-бірін жақсы көретінін ұғындыру, дос болуға баулу. Көркем шығарма оқып беру. Сюжетті-рөлдік ойын «Тату-тәтті отбасы».	01.07
Ұлттық ойындар	Ұлттық ойындар фестивалі, қимыл-қозғалыс ойындары «Ханталапай», «Аударыспақ», «Сақина салу», «Алтыбақан», «Ақ серек-көк серек», «Арқан тарту», «Тақия тастамақ», «Күш сынаспақ».	02.07
«Сүйікті қалам–Нұр-Сұлтан»	«Елімнің жүрегі –Нұр-Сұлтан», әңгімелесу. Тақырыпқа сәйкес ән тыңдату және бірге айту. «Бұл бақытты –мекен» асфальтқа сурет салу байқауы.	03.07

	«Менің сүйікті қалам» үздік ән байқауы.	
2-апта (07.07-09.07) «Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»		
Менің сүйікті кейіпкерім	Сүйікті кейіпкерлер фестивалі. Балалар мен ата-аналардың бірлескен әрекеті, дәстүрден тыс техникамен сурет салу сайысы: жүнмен, жіппен, саусақпен, алақанмен сурет салу. Салған кейіпкері туралы әңгімелеу.	07.07
«Мерейлі отбасы»	«Әке көрген оқ жонар», зат қалдықтарынан әкелермен бірге бұйым жасау. Дайындалған бұйымдардан көрме ұйымдастыру. Ата-аналар мен балалардың бірлескен әрекеті, Абай Құнанбайұлының өлеңдерін жатқа айту челленджі.	08.07
«Анам, әкем және мен – тату-тәтті отбасы»	«Әлди-әлди ақбөпем» челенджі, әжесінің бесік жыры. Отбасының қызықты демалыс сәттерінен суреттер көрмесін ұйымдастыру. Тақырыпқа сәйкес ән айту мен мәнерлеп оқу сайысы. Таза ауада ата-аналар мен балаларының қатысуымен «отбасылық эстафета» спорттық сайысын өткізу.	09.07
3-апта «Жазғы сайыстар» (12.07-16.07)		
«Ұлы дала баласы»	«Жас спортшылар», балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес келетін тренажерлардың көмегімен таза ауада жаттығу. «Бәйге», «Арқан тарту», «Көкпар» ұлттық ойындарымен «Ұлы дала баласы» спорттық сайысын ұйымдастыру.	12.07
Жүгіреміз, зырлаймыз	«Денсаулық зор байлық», «Дені саудың тәні сау» тақырыптарында әңгімелесу, балаға өз денсаулығын қорғаудың маңыздылығын түсіндіру. Жауапкершілікке, тиянақтылыққа үйрету (тісін тазалау, жуыну, қолын жиі жуу, тазалықты сақтау және басқа) https://bilimkids.kz/kk/videos/11 . Көркем шығарма оқып беру (немесе үзінді оқу). Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Ақ серек, көк серек», « Орамал тастамақ» және т.б.	13.07
Спорттық ойындар күні	Балалардың сүйікті қимыл-қозғалыс ойындарын ойнату. Жаңа ойындарды үйрету. Қимыл-қозғалыс ойындарына атрибуттар әзірлеу. Санамақтар жаттау. https://bilimkids.kz/kk/videos/18 , https://bilimkids.kz/kk/videos/1 , https://www.youtube.com/watch?v=CQt2QNrRSBk ,	14.07

	https://www.youtube.com/watch?v=DfR5Bi7nmfg	
Менің көңілді добым	Балалармен әңгімелесу «Допты спорт түрлері». Доппен ойнау. Допты нысанаға лақтыру. Сурет салу, мүсіндеу «Менің көңілді добым».	15.07
«Олимпиада алауы»	Отбасылық жарыстар, эстафеталық жарыстар ұйымдастыру. «Спорттың жазғы түрлері», «Менің сүйікті спортым», «Отбасындағы спорт» тақырыптарында балалармен әңгімелесу. Спорт туралы жұмбақтар, сұрақтар қою. Санамақтар мен өлеңдер жаттау. Спорттық жаттығулар жасату, ойындар ойнату (бадминтон, футбол, волейбол). Құрсаумен және секіртпемен ойнайтын ойындар. Ұлттық ойындардан байқау өткізу: «Бес темше», «Көкпар», «Асық ойындары».	16.07
4-апта «Ойын ойнап ән салмай, өсер бала бола ма» (19.07-23.07)		
Алтын балық	Алтын балықпен балықтар патшалығына саяхат жасау. «Балықтар әлемі», дәстүрлі емес сурет техникасымен салынған суреттер байқауы. Көркем шығарма оқып беру. Аквариумдағы балықтарды бақылау, жем беру. «Балық аулау» қимыл-қозғалыс ойынын ойнату.	19.07
Ойланайық, балақай!	«Жайдары жаз», ермексазбен жұмыс. Жаз мезгілі туралы әңгімелесу арқылы балалардың түсінік-танымын кеңейту, алған білімдерін бекіту (кері байланыс). Табиғатты бақылау.	20.07
Гүлдер күні	Гүлдер туралы әңгімелесу, жұмбақтар шешу. «Құлпырған әлем» шығармашылық шеберханасының жұмысын ұйымдастыру, балалардың қалауы бойынша жеке немесе топтасып, әртүрлі материалдардың көмегімен бұйымдар жасауларына ерік беру. Педагог бақылап, қажет болса көмек көрсетеді (апликация, оригами, квиллинг, жапсыру және басқа әдістермен). Жұмыстар дайын болғанда көрме ұйымдастыру, бір-біріне және ата-аналарына сыйға тартуға ұсыныс беру. «Бағбан» сюжеттік-рөлдік ойыны, гүлзарларды, гүлбағын қопсыту, суару, тазалау.	21.07
Жәндіктер әлемі	Танымдық әңгіме. Серуен кезінде табиғаттағы жәндіктерді бақылау, балаларға жетекші сұрақтар қою	22.07

	отырып, көрген-білгенін сұрау. Балалармен әңгімелесу, улы жәндіктердің суреттерімен таныстыру, олардан қорғану туралы айту. Таза ауада ұлттық ойындарды ойнау: «Аударыспақ», «Соқыр теке», «Айгөлек», «Күш сынаспақ».	
«Туған өлкем»	Баланың бойында туған жеріне, еліне деген мақтаныш, сүйіспеншілік сезімін ұялату. Ән тыңдатып, тақпақ айтқызу. Балаларға туған өлке туралы естеліктерден үзінді айтып беру, бірге фотоальбомдар қарау, аталар мен әжелердің әңгімелерін тыңдау.	23.07
5-апта «Менің достарым» (26.07 -30.07)		
Әдептілік – әдемілік	«Жақындарыңды немен және қалай қуантуға болады?», «Кішкентай көмекшілер», «Менің жақсы істерім», әңгімелесу. «Әдепті бала», балалармен бірге қысқа диалогтарға құрылған көріністерді ойнату арқылы, оның бойында әдептілік қалыптастыру. Көркем шығарма оқып беру. Дидактикалық ойын «Досыма достық лебізім». Сюжетті-рөлдік ойын «Супермаркет», «Сән салоны».	26.07
Достық күні	Балада дос, достық туралы түсінік қалыптастыру. Достық қарым-қатынасты сипаттайтын қысқа диалогтік көріністерді бірге ойнай отырып, баланың санасында «достық» ұғымын нығайту. Достық туралы ән тыңдау, бірге айту. Жапсыру, «Досыма сыйлық».	27.07
Мейірімділік күні	Денсаулық, салауатты өмір салты, мейірімділік туралы әңгімелесу. «Ертегі кейіпкерлерінің жақсы істері» ертегі еліне саяхат, пікірталас.	28.07
Түрлі-түсті кемпірқосақ күні	«Қала үстіндегі шарлар» ойын-сауығы: үрленген шарлармен эстафеталар өткізу, шарларға сурет салу, «ең көңілді шар» конкурсын жариялау, түрлі-түсті шардан кемпірқосақ құрастыру.	29.07
Достық аллеясы	Табиғи материалдардан құрастыру, мүсіндеу. Ұлттық ойындарды ойнату: «Түйілген орамал», «Арқан тартыс», «Білектесу», «Алтын сақа».	30.07
1-апта «Ас атасы – нан» (02.08-06.08)		
Алтын дән	- Дәндер патшалығына саяхат: суреттер мен альбомдар қарау. - көркем шығарма оқып беру, тыңдалған мәтіннің мазмұнын айтқызу;	02.08

	<ul style="list-style-type: none"> - ыдыстағы дәндерді түрлеріне қарап ажыратып әр ыдысқа бөлу; бөлінген дәндерді санау; - табиғи материалдармен, ермексазбен жұмыс «Дәндер патшалығы» 	
Нан - дастархан байлығы	<ul style="list-style-type: none"> - «Нан - дастархан байлығы» әңгімелесу; шығарма оқып беру, тыңдалған шығарманың мазмұнын айтқызу; - нан қиқымымен ауладағы құстарды қоректендіру және оларды сыртынан бақылау; - нанның суретін салу, ермексаздан мүсіндеу. 	03.08
Нан болса ән де болады	<ul style="list-style-type: none"> - Нанды қолдан пісіруден анасы мен баласының, әжесі мен немересінің бірлескен әрекетінен алдын-ала дайындалған челлендж материалдарын қарау; - Наубайхана жұмысымен таныстыру; - «аспазшы» сюжетті рөлдік ойынын ойнату; - тақырыпқа сәйкес ата-аналармен бірге ән байқауын ұйымдастыру. 	04.08
Егіс алқабында	<ul style="list-style-type: none"> - «Алқапта не өседі?» әңгімелесу, шығарма оқып беру; - Ауладағы өсімдіктер мен шөптерге күтім жасауда қарапайым тапсырмаларды орындату; - «Ғажайып дәндер» ұжымдық жұмыс: дайын суретті дәндермен безендіру 	05.08
Жемістер мен көкөністер	<ul style="list-style-type: none"> - «Жемістер мен көкөністер» фестивалі; - Жұмбақтар мен тақпақтар сайысы; - Жапсыру «Менің дәмді достарым»; - «Кім күшті?» жемістер мен көкөністерді сумен жуып, жеуден сайыс ұйымдастыру. 	06.08
2-апта «Мен және қоршаған орта» (09.08-13.08)		
Менің нәзік достарым	<ul style="list-style-type: none"> - Гүлдер, оларға қамқорлық жасау туралы әңгімелесу, шығарма оқып беру; - түрлі-түсті қағаздан гүлдер жасау (қолдың ұсақ моторикасын дамыту үшін квиллинг әдісін қолдану); - ұжымдық шығармашылық жұмыс: дайын және жасалған гүлдерді жолаққа орналастырып жапсыру, ауладағы өз тобының ойын алаңын безендіру; - «Гүлге оранған ханзада мен ханшайым» байқауын өткізу (ән айту, би билеу) 	09.08
Менің адал достарым	<ul style="list-style-type: none"> - Ит, мысық, балықтар немесе үй жануарлары туралы шығарма оқып беру, оқылған шығарманы талдау (қосымша ресурс: https://bilimkids.kz/kk/videos/6); - шығармашылық шеберханасы: сурет салудың дәстүрден тыс түрі жүннен, мақтадан, түймелерден және т.б. өзінің достарының бейнесін қағазға жапсырып жасау; - сүйікті достарына арнап тілектерін айтқызу. 	10.08

«Саясында бау-бақтың...»	<ul style="list-style-type: none"> - Қоршаған орта туралы сұрақ-жауап ұйымдастыру; - отбасылық биден әзірленген челлендж материалдарын қарау; - балаларды өздері таңдаған әуендеріне билету. 	11.08
Ханталапай	<ul style="list-style-type: none"> - Ұлттық ойындар туралы шығарма, өлең оқып беру; - оқылған шығарманың мазмұнын әңгімелеу; - асықтарды дайын бояулармен бояу, безендіру; - ұлттық қимылды ойындардан сайыс ұйымдастыру. 	12.08
Алуан-алуан кәсіп бар, таңдай біл де, талап қыл!	<ul style="list-style-type: none"> - Мамандық түрлері олардың атқаратын қызметі туралы әңгімелесу; - түрлі мамандық туралы өлең оқып беру және оның мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру; - мамандықтар туралы еркін тақырыпта сурет салу, мүсіндеу; - сюжетті-рөлдік ойындар ойнату: «Дәрігер», «Мейрамхана», «Ұшақта» және т.б. 	13.08
3-апта «Өнер көзі халықта» (16.08-20.08)		
Қуыршақ театры	<ul style="list-style-type: none"> - Қуыршақ, көлеңкелі театр қойылымын тамашалау, көрген қойылымның желісі мен ондағы кейіпкерлер туралы әңгімелесу; - «Менің сүйікті достарым» ертегі кейіпкерлерінің костюмдерінің элементтерін қағаздан жасап, дайын кейіпкер бейнесіне жапсыру; - тақырыпқа сәйкес сюжетті-рөлдік ойын ойнату; 	16.08
Сөз асылы шешендік	<ul style="list-style-type: none"> - «Әжелер мектебі» жұмысын жандандыру, алдын-ала әзірленген «Ерте, ерте, ертеде....» әжемнің ертегісін тыңдайық челленджі бейнематериалдарын тамашалау; - «Ертегілер әлеміне саяхат» сүйікті ертегілерді айтқызу; - «Мен бастаймын, сен жалғастыр», дидактикалық ойын 	17.08
Алуан-алуан кейіпкер бар	<ul style="list-style-type: none"> - «Менің сүйікті кейіпкерім», ермексаздан мүсіндеу, суретін салу; - өзі қолдан жасаған кейіпкерінің образына еніп оның даусымен дыбыстау, сөйлеу тілін дамыту; - ертегі тыңдату, ондағы кейіпкерлер туралы өз ойларын айтқызу. 	18.08
«Өнерлі өрге жүзер»	<ul style="list-style-type: none"> - Ата-аналармен бірлескен әрекетте алдын-ала үйде әзірленген ұлттық оюлардың көрмесін қарастыру және жасалған бұйымдар туралы әңгімелесу; - тақырыпқа сәйкес жұмбақтар шешкізу; - бұрыннан білетін әндерді айтқызу, билерді билету. 	19.08
«Ел іші – өнер кеніші»	<ul style="list-style-type: none"> - Педагогтар мен балалардың бірлескен театрландырылған қойылымдар байқауын ұйымдастыру: 	20.08

	<ul style="list-style-type: none"> - театрландырылған қойылымдар қою үшін атрибуттарды орналастыру; - қойылым желісін ойластыру; - рөлдерді ортақ келісіммен бірге таңдау; - қойылымды қою. 	
4-апта «Ғажайыптар әлемінде» (23.08-27.08)		
«Балабақшам өз үйім»	<ul style="list-style-type: none"> - «Менің балабақшам», жазғы сауықтыру кезеңінде алған әсерлері туралы балалармен серуенде әңгімелесу; - тақырыпқа сәйкес асфальтқа ұжымдық сурет салуға жұмылдыру, салған суреттері бойынша өз ойларын айтқызу; - тәрбиеші, медбике, тәрбиеші көмекшісі, музыка жетекшісі, денешынықтыру жетекшісі, аспазшы және т.б. рөлдерінде бөлініп, рөлдерді өздігінен таңдап, ойнауға мүмкіндік беру 	23.08
«Бір, екі, үш - бойға жинап күш»	<ul style="list-style-type: none"> - Дене шынықтырудың пайдасы туралы әңгімелесу; - балалардың өздеріне ұнайтын жаттығуларды жасата отырып, спорттық ойындарды бірлесіп таңдатып, ойнату; - серуен кезінде аулада қарапайым еңбекке баулу, бірге еңбектену; - «Бәйге» ұлттық ойынын ойнату. 	24.08
Менің Қазақстаным	<ul style="list-style-type: none"> - Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігінің 30 жылдығы, туған өлкенің көрікті жерлері мен табиғаты туралы әңгімелесу; - «Елім менің» тақырыбында «Мен бастаймын сен жалғастыр» ойыны арқылы алдын-ала әзірленген ата-аналар мен балалардың оқыған өлеңдерінің видеоматериалдарын көрсету, сол материалдардың ішінен ұнағандарын бірлесіп таңдату. 	25.08
Алтын сақа	<ul style="list-style-type: none"> - «Мен атамның көмекшісімен» тақырыбында әңгімелесу; - «Жеті атасын білу тектіліктің белгісі» жеті атаны жатқа айтудан сайыс ұйымдастыру; - «Ханталапай» ұлттық асық ойынын ойнату; - асықтан жасалған «денсаулық жолымен» жүргізу; - асықтар тізілген қолғаппен бір-біріне массаж жасату. 	26.08
Конституция күні	<ul style="list-style-type: none"> - Адалдық, достық, тәртіп туралы әңгімелесу; - аталған тақырыпта балаларға ойын жағдаяттарын құру және оны дұрыс шешуге бағыттау; - байрақтың дайын бейнесін жұмсақ қағаз қиындыларымен безендіру; «Айбары асқақ – Ата заң» Қазақстан Республикасы Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт ұйымдастыру. 	27.08

**Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында жазғы сауықтыру жұмыстарын
ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар**

**Методические рекомендации по организации работ
летне-оздоровительного периода в дошкольных организациях образования**

Басуға 31.05.2021 ж. қол қойылды. Пішімі 60×84 1/16. Қағазы офсеттік.
Офсеттік басылыс. Қаріп түрі «Times New Roman». Шартты баспа табағы 1,9.
Подписано в печать 31.05.2021 г. Формат 60×84 1/16. Бумага офсетная.
Печать офсетная. Шрифт TimesNewRoman. Усл. п.л.1,9.